Należytość pocztowa opłacona ryczałtem
Nr. 34 Kraków, sobota 11 lutego 1922 Rocznik XXXI.

450 marek polskich miesięcznie
Zagranica miesięcznie 800 Mk
Konto czekowe PKO Nr 140.256
Cena numeru 20 Mk
Reklamacye otwarte są wolne od opłaty pocztowej. — Redakcya rękopisów nie zwraca i bezimiennych listów nie uwzględnia.

NAPRZÓD

Organ Polskiej Partyi Socyalistycznej
Wychodzi codziennie o godz. 6 rano z wyjątkiem dni poświątecznych

Redakcya i Administracya: Kraków, Dunajewskiego 5.
Telefon Redakcyi Nr. 396.
Telefon Administracyi Nr. 310.
Adres telegr.: Naprzód Kraków.

Pierwszy wyłom w 8-godzinnym czasie pracy

Niewyjaśnionem jest, z jakiego powodu chłopi są najzaciętszymi przeciwnikami 8-godzinnego czasu pracy. Tę swą nienawiść wobec podstawowego postulatu klasy robotniczej motywują chłopi w ten sposób, że „chłop pracuje od świtu do nocy", więc i robotnik może pracować „przynajmniej" 10 godzin. Nie będziemy się wdawali w ocenę tego dziecinnego motywu nawet przez wskazanie, że inną jest praca na roli, a inną np. w hucie żelaznej czy na kilkupiętrowej budowie. Nie piszemy tego wtym celu, aby przekonać przeciwników, chcemy tylko omówić zajścia na wtorkowem posiedzeniu sejmu i oświetlić ich następstwa.

Na porządku dziennym tego posiedzenia stał wniosek posła Potoczka, uzupełniony wnioskiem ks. Styczyńskiego, o zmianę czasu pracy, w handlu. Gdy ten wniosek pojawił się w komisyi ochrony pracy wówczas pod wpływem przemówienia tow. posła Żuławskiego komisya ochrony pracy zadowoliła się uchwaleniem rezolucyi, wzywającej rząd, aby przedłożył Sejmowi nowelę, regulującą czas pracy w handlu. Poseł ks. Styczyński (endek) zabawił się w kodyfikatora i wypracował taką nowelę, w myśl której sklepy wolno trzymać otwarte przez 12 godzin bez przerwy z tem jednak zastrzeżeniem, że pomocnicy handlowi mają pracować nadal tylko 8 godzin. W praktyce byłaby to zatem praca na półtora szychty.

Ta propozycya ks. Styczyńskiego nie przypadła p. Potoczkowi do smaku. Ten chłop z Sądeczyzny, który obok p. Średniawskiego może się „poszczycić" najbardziej nienawistnemi wystąpieniami przeciw robotnikom, postawił na pełnej Izbie poprawkę do noweli ks. Styczyńskiego w tym kierunku, że czas pracy w handlu ma trwać 10 godzin. Przyszło do głosowania, jak zwykle przez powstanie z miejsc, które jednak nie dało jasnego wyniku. Zarządzono więc głosowanie przez wyjście za drzwi i tu okazało się, że wszystkie stronnictwa chłopskie — od „Piasta" począwszy — do endeków i chadeków głosowały za poprawką Potoczka, która przeszła 136 głosami przeciw 61.

Uchwała ta, która narazie nie jest jeszcze obowiązującą wobec tego, że trzecie czytanie odłożono, oznacza pierwszy wyłom w ustawie o 8-godzinnym czasie pracy. Zaczęło się od handlu, a ciąg dalszy nie da na siebie czekać. Pamiętamy przecież, z jakim rozmachem p. Michalski zabrał się do — uzdrowienia finansów państwowych przez zamach na 8-godzinny czas pracy pod niewinną przykrywką „dobrowolnego" przedłużenia pracy o 2 godziny dziennie. Ten zamach się nie udał, ale następny — o ile w trzeciem czytaniu nie nastąpi zmiana — się powiódł i trafił w handlowców. Z doświadczenia przedwojennego wiadomo, że ta kategorya pracowników co do czasu pracy była w najgorszych warunkach. Prawnie obowiązywał i dla nich 9-godzinny czas pracy, w rzeczywistości jednak czas pracy był nieograniczony i zależny od widzimisię pryncypała. Teraz pryncypałowie mają w rękach „paragraf": musi się pracować ustawowo 10 godzin, a nieustawowo ile pryncypał nakaże, albo ilu gości zbierze się w sklepie.

Posłowie chłopscy, obalając jedyny dotąd sukces klasy robotniczej, kierowali się krótkowzroczną polityką, nie bacząc, że sprawy ich są połączone, a niejednokrotnie są zależne od poparcia przez tę klasę. Jeżeli się zważy, że np. reforma rolna mogła stać się ustawą tylko przez poparcie reprezentantów robotniczych; jeżeli się zważy, że ustawa ta będzie wykonaną tylko przy poparciu naszych posłów, to chłopi mogą się zawieść w swych rachubach, że my dla zasady musimy popierać ich postulaty. Chłopi boją się, a przynajmniej udają obawę, że ośmiogodzinny czas pracy w przemyśle i handlu może zostać rozciągnięty i na robotników rolnych, a każda wzmianka o „parobku" doprowadza chłopów, choćby się nazywali ludowymi i demokratami do siódmej potęgi, do wściekłości. W tej właśnie pysze chłopskiej, w tem dążeniu do odcinania się kmiecia od robotnika bezrolnego leży powód, który popycha ich do wystąpienia przeciw całej klasie robotniczej, której zawdzięczają tyle swych sukcesów w Sejmie.

Jeszcze, jak powiedzieliśmy, klamka nie zapadła; jeszcze wniosek Potoczka nie stał się ustawą. Rzadko wprawdzie zdarza się, aby w trzeciem czytaniu zmieniano uchwalone w drugiem czytaniu brzmienie, może jednak w tym wypadku zwycięży, jeżeli nie rozum, to własny interes chłopów.

lj.

Starcia w łonie rządu z powodu p. Michalskiego

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu")

Warszawa, 9 lutego.

W kołach sejmowych żywo komentują wiadomość, że w gabinecie panują **starcia** na tle arbitralnego stanowiska ministra skarbu p. Michalskiego. W szczególności żywe poruszenie wywołała **działalność komisyi oszczędnościowej**, ustanowionej przez p. Michalskiego, która przekracza swe kompetencye i wchodzi w zakres kompetencyi innych ministerstw.

Wczoraj odbyła się narada dyrektorów departamentów, którzy zwrócili się do prezydyum Rady ministrów z prośbą o **ścisłe wyjaśnienie kompetencyi tej komisyi.**

Oprócz tego spodziewane jest **ostre starcie** z p. Michalskim w sprawie głównego urzędu ziemskiego. P. Michalski zamierza wnieść ustawę **o likwidacyę tego urzędu** jako niezgodnego z przepisami konstytucyi z **17 marca 1921 r.** W tej sprawie spodziewaną jest **ostra opozycya Piastowców.**

Czy p. Stesłowicz mówił o wyborach w październiku czy nie mówił?

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu")

Warszawa, 26 stycznia

„Kuryer Poranny" donosi: U zastępcy prezydenta ministrów, ministra poczt dra Stesłowicza zjawiła się wczoraj delegacya sejmowej komisyi konstytucyjnej z prośbą o wyjaśnienie, w jakim terminie rząd przedłoży Sejmowi projekty ustaw, wypływających z konstytucyi. Dr Stesłowicz odpowiedział, że rząd ma nadzieję wnieść te projekty w ten sposób, aby najpóźniej **w październiku br. mogły być wyznaczone nowe wybory.**

Nadmienić należy, że w sferach miarodajnych zapewniają, że p. **Stesłowicz nie przyjmował delegacyi posłów.** Mimo tego zaprzeczenia przypuszczać należy, że **wybory odbędą się niewcześnie jak w październiku.**

Wzrost drożyzny i jego przyczyny

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu").

Warszawa, 9 lutego.

W ostatnich dniach daje się w Warszawie (nietylko w Warszawie, przyp. red.) odczuwać wzrost drożyzny. Podrożały: nabiał, materyały, opał itd. Wzrost drożyzny upatrują w tem, że **przemysłowcy otrzymali znaczne kredyty z skarbu państwa**, co umożliwia im zamykanie magazynów i niepuszczenie towarów na rynek. Kredyty udzielone przemysłowcom przekraczają **42 miliardy**, a podobno jest to tylko **połowa**. W sferach bankowych informują Waszego korespondenta, że kredyt dosięgnął **70 miliardów.**

Charakterystyczne jest, że w Sosnowcu stoją ogromne ilości naładowanych węglem wagonów, a do Warszawy dochodzi minimalna ilość węgla, np. wczoraj tylko 2 wagony. Opinia publiczna dopatruje się w tem **nieudolności zarządu kolejowego i wpływów paskarskich.**

Jak rząd interesuje się bezrobociem

Warszawa. (Tel. wł. „Naprzodu") Dziś zebrała się komisya dla sprawy bezrobocia. Wszystkie zainteresowane ministerstwa były reprezentowane **z wyjątkiem ministerstwa skarbu**, które, niewiadomo dlaczego, **zbagatelizowało** tę poważną kwestyę. Przedstawiciel ministerstwa pracy uważa sytuacyę za **bardzo poważną**, w szczególności w przemyśle włókienniczym.

Nie będzie zmiany na posterunku londyńskim

Warszawa. (Tel. wł. „Naprzodu„) Ze sfer miarodajnych zaprzeczają pogłoskom, jakoby na miejsce dra Wróblewskiego miał zostać ks. Sapieha, były minister spraw zagranicznych, posłem w Londynie. Kandydatura Sapiehy w obecnej chwili nie jest aktualna.

Zmiana w polskiej komisyi repatryacyjnej

Warszawa. (Tel. wł. „Naprzodu") Powrócił z Moskwy p. Edward Zaleski, przewodniczący polskiej komisyi repatryacyjnej na Polskę i Ukrainę. P. Zaleski obejmie swe pierwotne stanowisko dyrektora departamentu w głównym urzędzie likwidacyjnym.

Podnajemcy nie płacą daniny

Warszawa. (PAT) Biuro prasowe ministerstwa skarbu podaje do wiadomości: Wobec nieporozumień, jakie zachodzą między odnajmującymi pokoje a sublokatorami co do płacenia daniny, ministerstwo skarbu stwierdza, że **sublokatorzy nie są obowiązani do płacenia daniny** do lokalów przez nich odnajmowanych.

—000—

UWAGI

Walka z miesięcznikiem poetyckim

Tam, gdzie skrzydła swe roztacza uniwersytet katolicki...

Zaciszny Lublin, który skutkiem ufundowania tam „uniwersytetu katolickiego" upatrzony został, jako rozsadnik klerykalizmu śród młodzieży ma swoją aferę „żarliwców szatana" a wraz z nią, jako odwrotną stronę medalu — aferę zbyt gorliwych przeciwników policyjnych... owego kultu. Czujemy, iż trzeba tę rzecz odrazu wyjaśnić. Otóż w Lublinie grono młodzieży poczęło wydawać miesięcznik literacki pod tytułem „Lucifer", a pod redakcyą Dziewanny Włodarskiej.

„Credo" poetyckie tej młodzieży polega na tem, że zbuntowany wedle biblii anioł i strącony za to do piekieł — stał się krzewicielem wszelkiej wiedzy i sztuki.

Co jest niepospolite na tej nudnej ziemi:
Swiatło, sztuka i wiedza z Ciebie źródło bierze...

— woła autor Inwokacyi do Lucifera, przedtem głosząc:

Kłamią księgi żydowskie: nie przez bunt orężny,
Lecz już się wyzwoliłeś samą ducha mocą,
Wydarłszy ogień Bogu — Tyś również potężny...

Te próbki owej namłodszej Muzy lubelskiej wystarczają. Czerpiemy z lubelskiego „Dnia Polskiego".

Otóż tygodnik warszawski „Głos" oraz dziennik lubelski „Dzień Polski" tak opisują akcyę policyjną przeciwko temu wydawnictwu:

„Dowiedziały się władze w Lublinie, że w drukarni udziałowej na placu Litewskim drukuje się „Lucifer". Nie znały i znać nie mogły treści druku, ale w tym wypadku wystarczył tytuł, który doszedł do ich uszu. Nie mogą się ukazywać w Polsce wydawnictwa o tak bezbożnej nazwie. Nad drukarnią roztoczono baczny nadzór, postarano się o informacye o terminie ukończenia roboty. Z chwilą, gdy „Lucifer" wyszedł z pod prasy, **zanim zdołano wysłać do władz przepisaną ilość egzemplarzy**, władze zjawiły się w drukarni i skonfiskowały cały nakład.

Wśród powodzi wydawnictw rozmaitego rodzaju „Lucifer" prawdopodobnie przeszedłby bez wrażenia. Dziś w Lublinie wszyscy szukają „Lucifera". A egzemplarz, który leży przed nami jest dowodem, że wydostanie go ze skonfiskowanego nakładu nie jest rzeczą niemożliwą."

Z opisu tego wynikałoby, że ta konfiskata — jakby płodu w łonie matki — jako niezgodna ustawami tworzy jaskrawe nadużycie, nadużycie, którego nie mogłaby usprawiedliwić najbardziej groźna dla państwa treść drukowanego czasopisma... A tu o co chodziło? O pisemko poetyzującej młodzieży?

Cytowane przez nas pisma stawiają przypuszczenie, że w grę wchodziła tu chęć dogodzenia endekom i klerykałom lubelskim; chęć ukrycia przed społeczeństwem, że ów miesięcznik „wychodzi właśnie z grona młodzieży, kształcącej się w mieście, gdzie główną placówką naukową i ogniskiem wiedzy jest katolicki uniwersytet".

Ale tu przed lubelskimi gromami endecko-klerykalnymi mógłby osłonić owego „Lucifera" organ ks. Lutosławskiego „Gazeta Warszawska", a ściślej mówiąc ozdoba literacka tego organu — p. St. Pieńkowski. Nie dlatego, iżby on sprzyjał młodym talentom czy prądom poetyckim; przeciwnie zacietkle je zwalcza. Ale p. Pieńkowski, jako konsekwentny antysemita nie uznaje Boga biblijnego za bóstwo swoje (i równie jak on myślących) lecz jak to niedawno w dłuższym cytacie z jego krytyki powtarzaliśmy — za bóstwo żydowskie (...„boga swego na cały świat bezczelnie reklamowali, ponad wszystkie bogi go wynosili...").

Otóż, jeżeli organ zwanego już nieraz inkwizytorem polskim — ks. Lutosławskiego dojechać mógł na koniku antysemickim do takiej mety — to młodzież na swoim Pegazie poetyckim może tą linią pojechać dalej — podziwiać tego ducha, który się wedle Biblii przeciwko owemu bóstwu zbuntował — bez ściągania na siebie gromów klerykalnych.

Chyba, że cel antysemicki uświęca wszystkie środki, a owi „lucyferzyści" takiego celu nie mieli...

Powracając jednak do tonu poważniejszego, (na którym nie można się utrzymać dotykając „bogobojności" naszych bogo-ojczyźniaków) stwierdzimy wkońcu, jaka atmosfera partykularza panuje wszędzie w Polsce, jeżeli młodzieńcze próbki poetyckie, jeżeli fantazyę konfrontuje się z katechizmem i zgóry w sposób wyżej opisany(!) skazuje na zagładę, skoro zachodzi z nim niezgoda.

Przecież i policya lubelska nie przypuszcza, że tu chodziło o propagandę sekty, nie uznanej przez państwo.

Nowy pobór wojskowy

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu")

Warszawa, 9 lutego.

Minister spraw wojskowych generał Sosnkowski wydał rozporządzenie, obowiązujące od dnia dzisiejszego. Wedle tego rozporządzenia do 28 lutego będzie przeprowadzony **przegląd rocznika 1901.** Do przeglądu stawić się winni ci popisowi, którzy dotąd nie poddali się przeglądowi, nie wyłączając osób, które korzystały z odroczenia. Obowiązani również są stawić się do przeglądu ci, którzy przy dotychczasowych przeglądach uznani zostali za niezdolnych do służby w wojsku stałem lub uznani zostali za zdolnych do służby w pospolitem ruszeniu, oraz ci, którzy w przeglądach w r. 1919/20 uznani zostali za zupełnie niezdolnych do służby czynnej, tudzież ci, którzy zostali uznani za zdolnych, ale wskutek superrewizyi zostali zakwalifikowani do kategoryi C 1, C 2 lub D. Uznani za zdolnych do służby w wojsku stałem oraz bezterminowo urlopowani szeregowcy rocznika 1921 mają stawić się celem rozpoczęcia służby **w marcu b. r.**

Przygotowania do objęcia przez Polskę części Górnego Śląska

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu")

Warszawa, 9 lutego.

Kto ma eksploatować kopalnie?

Polskie organizacye gospodarczo-przemysłowe uważają za niezbędne, aby eksploatacyę kopalń w polskiej części Górnego Śląska przeprowadzały **towarzystwa prywatne**, a nie organa administracyi państwowej. Ze strony tych towarzystw wdrożono odpowiednią akcyę.

Porozumienie w sprawach kolejowych

Pisma niemieckie w Katowicach donoszą, że w podkomisyi kolejowej **osiągnięto porozumienie co do spraw spornych.** Oprócz dyrekcyi kolejowej po stronie polskiej i niemieckiej będzie utworzona specyalna komisya, której zadaniem będzie kontrola ruchu, czuwanie nad dowozem i wywozem, oraz ustalenie taryf kolejowych. Komisya ta składać się będzie z 1 Polaka i 1 Niemca, a przewodniczący zostanie wybrany za zgodą obu rządów.

(PAT) **Berlin**, 9 lutego.

Delegacya niemiecka do rokowań polsko-niemieckich w sprawie Górnego Śląska wyjechała wczoraj wieczorem do Genewy. Delegacya składa się z 16 osób. W skład delegacyi wchodzą: przewodniczący delegacyi były minister Schiffer, sekretarz stanu dr Lewald, były minister Goeppert i liczny personal biurowy.

Rokowania w Genewie rozpoczną się **w piątek.**

Lloyd George o aktualnych sprawach politycznych

(PAT). **Londyn**, 9 lutego.

Lloyd George, mówiąc w Izbie gmin o układzie francusko angielskim, zauważył, że zdaniem jego byłoby wielkim **błędem rozszerzać układ gwarancyjny do rozmiarów traktatu zaczepno odpornego**, jak tego domagał się jeden z mówców. Od chwili zakończenia się wojny dąży mówca do porzucenia tego pierścienia przymierzy wojskowych, które Europę dzieliły na zbrojne obozy i mieściły w sobie więcej niebezpieczeństw, niż gwarancyj pokoju.

O konferencyi w Genui powiedział Lloyd George, że obecne stosunki gospodarcze w Europie mogą być zmienione tylko wspólnym wysiłkiem. Dlatego też została zaproponowana konferencya, w której mają wziąć udział wszystkie kraje Europy. **Niemiec nie można wykluczyć** od tej konferencyi z powodu ich położenia geograficznego, ich wielkich zasobów oraz szczególnych zdolności. Nie można wykluczyć także **Rosyi**, albowiem jak długo Europa wschodnia znajduje się w stanie ruiny, tak długo nie może być odbudowaną Europa środkowa. Lloyd George jest przekonany, że konferencya stanie się dużym krokiem naprzód w dziedzinie odbudowy gospodarczej a wyniki jej będą miały dla Europy znaczenie podobne do tego, jakie miała konferencya waszyngtońska dla Dalekiego Wschodu.

W ciągu ubiegłych 18 miesięcy czyniono wiele prób **zażegnania wojny między Turcyą a Grecyą.** Mowca oczekuje, że konferencya ministrów spraw zagranicznych państw sprzymierzonych doprowadzi do sprawiedliwego, zarówno dla Grecyi, jak i dla Turcyi uregulowania sprawy.

W rokowaniach **z ministrami egipskimi** poszedł rząd angielski dość daleko w kierunku uwzględnienia żądań egipskich w dziedzinie samorządu. Stanowisko rządu angielskiego w tej sprawie jest takie, iż koncesye wspomniane nie powinny przynosić szkody Anglii. Wojska angielskie nie mogą być wycofane z Egiptu.

Położenie w Indyach jest **groźne.** Nadszedł czas, w którym trzeba będzie w Indyach wymusić poszanowanie ustaw.

Konferencya w Genui 8 marca

Wiedeń. (AW). Wedle wiadomości, które tutejsze koła rządowe otrzymały, konferencya genueńska odbędzie się 8 marca.

Po strejku w Niemczech

Berlin. (PAT) „Vorwärts" nazywa strejk **zbrodnią**, popełnioną na ludności Berlina. Strejk, który miał o krok przybliżyć robotników do „raju", przyniósł im **ciężkie straty.**

Berlin. (PAT) Wskutek strejku ceny żywności, zwłaszcza ceny mięsa poszły w górę. Panuje powszechny brak kartofli. Wiele piekarni zamkniętych, daje się odczuwać brak nafty. Także brak wody daje się dotkliwie odczuwać.

Berlin. (PAT) Głosowanie w miejskich zakładach berlińskich wykazało większość dwóch trzecich głosów **za strejkiem.** Jednakże wczoraj po południu kierownicy strejkowi wraz z przedstawicielami centralnej organizacyi robotników miejskich przybyli do prezydenta miasta w celu uzyskania przyjęcia do pracy wszystkich strejkujących. Prezydent oświadczył, że magistrat przyjmie do pracy tylko tych, którzy podjęli pracę przed godz. 2 po południu we wtorek. Wszyscy inni mają się uważać za wydalonych. Wieczorem o godz. 8 kierownicy strejkowi postanowili **zakończyć strejk** i podjąć pracę na nowo.

Ogólne podjęcie pracy

Berlin. (PAT) Ministerstwo komunikacyi donosi, że państwowy związek urzędników kolejowych zwrócił się telegraficznie do swoich grup miejscowych z wezwaniem **do natychmiastowego podjęcia pracy.** Na skutek tego wezwania urzędnicy kolejowi **prawie wszędzie wrócili do pracy.** Ze wszystkich obwodów dyrekcyjnych dochodzą wiadomości o powrocie maszynistów do pracy. W obwodach dyrekcyi magdeburskiej i Karlsruhe strejk jeszcze **trwa**, a nawet rozszerzył się, jednakże wydział wykonawczy przypuszcza, że do dzisiejszego popołudnia podjęty będzie **całkowity ruch kolejowy w całem państwie niemieckiem.**

Niemcy płacą raty

Paryż. (PAT) Komisya odszkodowawcza ogłasza następujący komunikat: Zgodnie z uchwałą Rady najwyższej w Cannes Niemcy uiściły w komisyi gwarancyjnej trzecią ratę 10-dniową w kwocie 31 **milionów marek w złocie.**

Bezrobocie

Cieszyn, 4 lutego.

W środę 2 lutego odbyło się w restauracyi p. Buchty pod „Modrą" zgromadzenie Związku rob. przem. metalowego, rob. drzewnych, drukarzy, introligatorów i innych zawodów celem zaprotestowania przeciw obecnemu bezrobociu i gospodarce rządów kapitalistyczno-burżuazyjnych. Ze względu na to, iż dnia 5 lutego odbędą się w Cieszynie wybory do Kasy chorych, wzięto na porządek dzienny także znaczenie Kasy chorych dla klasy pracującej. Tow. Waszek zagaił zgromadzenie, poczem wybrano prezydyum: przewodniczący tow. Waszek, sekretarz tow. Grzegorsz. — Do punktu pierwszego przemawiał sekretarz Związku rob. przem. met. tow. Gandor z Bielska, który podniósł znaczenie Kasy chorych dla klasy pracującej, podkreślając podłą politykę i agitacyę chrześcijańskiej organizacyi, jakoteż NPR, które zawarły kompromisy z niemieckiemi szowinistami, aby zgnieść ruch klasowych Związków zawodowych przy wyborach do Kasy chorych. Po referacie tow. Gandora zabrał głos tow. Kuchejda, sekretarz PPS z Cieszyna, który zachęcał do stoczenia walki z tą polityką i agitacyą naszych wrogów.

O bezrobociu i obecnej sytuacyi gospodarczej referował tow. Gandor, który skreślił powody obecnej gospodarki i kryzysu i wskazał na gospodarkę kapitalistyczną w Polsce, zaznaczając, iż tylko zapomocą silnej organizacyi można obecny ustrój uzdrowić, a to wymaga największego wysiłku i solidarności całej klasy pracującej.

Po referatach uchwalili zgromadzeni następującą rezolucyę:

•

Zgromadzeni robotnicy klasowych zw zawodowych Cieszyna i okolicy stwierdzają, iż obecny kryzys gospodarczy, który od przeszło trzech miesięcy we wszystkich gałęziach przemysłu w państwie polskiem panuje, z powodu którego setki tysięcy robotników całkiem, inne setki tysięcy częściowo zostały pozbawione zarobku i pracy, co spowodowało wielką nędzę rodzin robotniczych, a położenie klasy pracującej jest katastrofalne i beznadziejne. Starania Związków zawodowych i Centralnej Komisyi Zw. zawodowych u rządu o złagodzenie skutków bezrobocia nie odniosły żadnego skutku, podczas gdy rząd pospieszył kapitalistom z pomocą i udzielił im 40 miliardowego kredytu, natomiast żądanie przedstawicieli klasowo zorganizowanego proletaryatu o udzielenie zapomóg na czas bezrobocia zostało przez rząd odrzucone. Wniosku z powyższego jest, iż rząd obecny i Sejm służą burżuazyi kapitalistycznej, a wrogimi są klasie robotniczej. co się wyraźnie ujawniło w usiłowaniu:

a) zniesienie 8 godz. dnia pracy,

b) zaprowadzenie ustawy wyjątkowej,

c) w srogich wyrokach przeciw strejkom,

d) w odrzuceniu żądań zapomóg dla bezrobotnych.

W tym stanie rzeczy koniecznym jest wysiłek solidarny całej klasy pracującej, celem podjęcia walki z obecnym systemem rządzenia, przyczem stanowczo się domagamy:

1) wprowadzenia rad fabrycznych, celem kontroli nad produkcyą,

2) uruchomienia wszystkich przedsiębiorstw prywatnych, państwowych i wojskowych i natychmiastowego przyjęcia napowrót wszystkich z pracy wydalonych robotników,

3) wypłaty zasiłku za czas bezrobocia conajmniej 60 proc. zarobku,

4) wprowadzenia ustawy o zabezpieczeniu u robotników na czas bezrobocia.

Zgromadzeni wzywają rząd w Warszawie, jakoteż Tymczasową Komisyę rządzącą dla Śląska Cieszyńskiego o poczynienie odpowiednich kroków i bezwłoczne załatwienie powyższych postulatów, od których pod żadnym względem nie ustąpią, w przeciwnym razie klasa pracująca zmuszoną będzie do stworzenia samochronny celem uniknięcia tak wielkiej nędzy robotniczej.

Zgromadzeni uchwalają posłom PPS, jakoteż centralnym władzom Związków zawodowych pełne wotum zaufania za ich działalność i walkę z burżuazyą.

Wiadomości polityczne

O koszta utrzymania ex-cesarza Karola. Prezydent ministrów p. Ponikowski nadesłał do marszałka sejmu następującą **odpowiedź na interpelacyę posła Daszyńskiego** w sprawie bezprawnego nałożenia na Polskę kosztów utrzymania Karola Habsburga z rodziną:

W odpowiedzi na pismo z dnia 1 grudnia 1921 roku Nr. 1120, a z uwagi na to, że trzydziestodniowy termin odpowiedzi na interpelacyę posła Daszyńskiego i tow. w sprawie bezprawnego nałożenia na Polskę kosztów utrzymania Karola Habsburga z rodziną, już upłynął, mam zaszczyt podać do wiadomości Pana Marszałka, że sprawa, będąca przedmiotem interpelacyi, jest jeszcze w toku, gdyż Rada Ambasadorów nie przedłożyła dotąd państwom sukcesyjnym ostatecznego projektu repartycyi i że po zebraniu potrzebnych materyałów odpowiedź zostanie Panu Marszałkowi bezzwłocznie przesłana."

Górnośląska Naczelna Rada Ludowa ogłasza komunikat, w którym uważa fakt **wystąpienia przedstawicieli PPS** z tej Rady za „godny pożałowania", tłómaczy, że zadaniem NRL jest tylko przygotowanie przyszłych władz i urzędów i że „naczelnicy wydziałów i prawie wszyscy wyżsi urzędnicy Rady zostali przyjęci z polskiego b. Komisaryatu plebiscytowego, a więc nie zostali przez p. Rymera zamianowani". (Uwaga nasza: zostali tedy zamianowani przez p. Korfantego, a nie przez NRL!). Wreszcie NRL oświadcza, że stronnictwa, w niej reprezentowane, są zawsze gotowe do współpracy z PPS, o ile to stronnictwo zrewiduje swoją ostatnią uchwałę.

Konferencya międzynarodowa socyalistów w Paryżu

Wzmiankę o soc. konferencyi 5-ciu krajów podaliśmy już w telegramach. Obecnie przynosimy bliższe informacye. W konferencyi paryskiej, na którą zaproszono szereg krajów, nie wzięli udziału delegaci niemieccy, którzy nie mogli przybyć z powodu strejku kolejowego w Niemczech, ani też włoscy, zatrzymani na skutek wybuchnięcia przesilenia gabinetowego w ich kraju. Francuscy, angielscy i belgijscy delegaci wypowiadali się w sprawie rokowań między drugą i trzecią międzynarodówką. Fryderyk Adler zaznaczywszy, że bierze udział w konferencyi jedynie w charakterze gościa, przedstawił akcyę międzynarodowej wspólnoty pracy („półtrzecia") i zawiadomił, iż biuro tej organizacyi wysłało zaproszenie na konferencyę do wszystkich partyj, należących do 2 ej międzynarodówki, a także do Moskwy. Moskwa dotąd nie udzieliła odpowiedzi, zapewne odbywający obecnie swoje zebranie komitet wykonawczy 3-ej międzynarodówki („kominternu") w rozszerzonym składzie zajmie stanowisko w tej tej sprawie. Adler wyraził przekonanie, że koniecznością rzeczą będzie dojść do porozumienia w sprawie wspólnej akcyi.

Według przyjętego przez konferencyę wniosku Adlera komitety wszystkich 3-ech międzynarodówek mają się zetknąć celem omówienia praktycznych spraw, dotyczących bezpośrednio proletaryatu. Na razie już w najbliższy poniedziałek mają się w tym celu spotkać komitety 2-ej i „półtrzecia" międzynarodówki.

Ben Tillet (Anglia) opowiedział się za zwołaniem konferencyi [illegible] polityczne i gospodarcze organizacye międzynarodowe, celem powzięcia decyzyi wobec obecnego chaosu, panującego w Europie. Konferencya ta wydałaby manifest do ludów Europy, w którym wypowiedziałaby się w sprawie pokoju odszkodowań wojennych i reparacyi. **Co się tyczy rozbrojenia, to musi się ono rozciągnąć zarówno na Rosyę sowiecką, jak na militarystyczne mocarstwa imperyalistyczne.**

Najbliższą konferencyę z udziałem Niemiec zwołano do Frankfurtu.

Strejk generalny górników w państwie czeskiem

Z Frysztatu donoszą pod datą 6 b. m.: Wczoraj odbyła się konferencya mężów zaufania, która obradowała nad sprawą strejku górników. Konferencya przyjęła do wiadomości sprawozdanie komitetu strejkowego, który wyjechał dziś w nocy do Pragi, gdzie odbędzie konferencye i pertraktacye w ministeryum pracy. Ze względu na jednolitą akcyę górników w całej republice konferencya uchwaliła, aby strejk w zagłębiu ostrawsko-karwińskiem nie zakończył się wcześniej, zanim spór górników nie zakończy się pomyślnie dla wszystkich zagłębi w republice.

W zagłębiu ostrawsko-karwińskiem panuje spokój najzupełniejszy. Wszystkie kopalnie strejkują. Pracują tylko ci górnicy i koksiarze, których praca potrzebną jest do podtrzymania bezpieczeństwa kopalń i niewygaszenia koksowni.

Urzędnicy i dozorcy ogłosili neutralność w sporze.

• • •

W strejku generalnym bierze udział wogóle koło 140 000 górników. Można na podstawie dotychczasowych statystyk obliczyć, że państwo traci dziennie koło 4 miliony koron podatku węglowego, a oprócz tego koleje tracą dziennie półtora miliona za należytości transportowe. Ubytek zaś pracy dziennej wynosi 7 i pół miliona koron czeskich.

Takie skutki wypływają z samowoli kapitalistów i złej woli rządu.

Przegląd społeczny

Zjazd robotników rolnych powiatów Oświęcim - Chrzanów - Wadowice odbyty dnia 5 bm. uchwalił następującą rezolucyę:

1) Zjazd robotników rolnych pow. oświęcimsko chrzanowsko wadowickiego protestuje przeciwko represyom stosowanym przez starostwa, sądy, policyę razem z obszarnikami i domaga się od posłów PPS interwencyi, uznania statutu Zw. Zaw. rob. rolnych Rzeczyp. Polskiej, zatwierdzonego przez głównego inspektora pracy w dniu 12 marca 1920 r. pod Nr. 8, przez władze administracyjne w Małopolsce.

2) Zjazd żąda od ministerstwa pracy i opieki społecznej jaknajszybszego wprowadzenia w życie komisyj rozjemczych i polubownych oraz zawarcia umów zbiorowych dla wszystkich kategoryj robotników rolnych w Małopolsce.

Z sali sądowej

Kraków, 10 lutego

O komunizm

(k) Wczoraj w sądzie okręgowym karnym w Krakowie zakończyła się czterodniowa rozprawa przeciw 8 górnikom z Jaworzna, stojącym pod zarzutem należenia do związków komunistycznych. Po wywodach prokuratora i obrońcy, trybunał na podstawie werdyktu sędziów przysięgłych wydał następujący wyrok, mocą którego skazani zostali Słęczka i Dyja, każdy na 8 miesięcy ciężkiego więzienia, zaś Tylka, Goczał i Proksa na 6 mies. ciężkiego więzienia. Wszystkim zasądzonym wliczono do kary areszt śledczy. Natomiast Stelmarskiego, Smutkiewicza i Dziubę trybunał uwolnił od winy i kary. Sięczek wyroku nie przyjął. Na wniosek obrońcy, aby skazanym odroczyć odsiadywanie kary, trybunał się przychylił, wobec czego wszyscy zasądzeni opuścili natychmiast mury więzienia.

MAŁY FELIETON

ZŁOTE MYŚLI

Jestem socyalistą dlatego, że socyalizm jest sprawiedliwością.

Jestem socyalistą dlatego, że socyalizm jest prawdą, i że taksamo urzeczywistni się, wychodząc z okresu pracy najemnej, jak praca najemna wyszła z okresu poddaństwa i przywiązania do gleby. Nastąpi to z taką samą fatalną koniecznością.

Jestem wreszcie socyalistą dla innych, swoistych i specyalnych powodów. Jestem nim dlatego, że mi to sprawia przyjemność. Człowiek ma swoje słabości.

Jestem socyalistą dlatego, że będąc nim, jestem przedmiotem obelg i złorzeczeń ze strony głupców, tchórzów i nieuków.

Anatol France.

Składki

Na fundusz prasowy „Naprzodu": Sekcya tokarzy, Gminik Maryampolski, zebrane na wyzwolinach praktykantów tokarskich 4000 mk.

KRONIKA

Kraków, 10 lutego.

Związek zawodowy literatów polskich do wszystkich pisarzy w Polsce

Delegaci organizacyi Związku zawodowego literatów polskich, zebrani w dniu 4 bm. na zjeździe krajowym w Warszawie, zwracają się do ogółu kolegów z następującą odezwą:

Pisarze polscy! Zadanie służenia słowu i kulturze narodowej, stanowiące istotę naszego powołania i zawodu, nakłada na nas obowiązek sworzenia warunków, któreby umożliwiły twórczość swobodną. Służąc sztuce słowa, powinniśmy posiąść formy egzystencyi, ułatwiające nam możność zupełnego poświęcenia się pracy twórczej. Śmierć w nędzy kilku pisarzy w czasach ostatnich, dola rodzin po znakomitych nieraz autorach, jaskrawo oświetliły położenie materyalne literata polskiego Nie możemy i nie powinniśmy jednak odpowiedzialnością za to obarczać wyłącznie społeczeństwa. Byłoby to rzeczą zresztą jałową. Sami możemy i powinniśmy jąć się walki ze złem. Najprostszą drogą, wiodącą do polepszenia doli pisarza polskiego, jest jak najściślejsze zorganizowanie się w Związku zawodowym literatów polskich, organizacyi bezpartyjnej, zajmującej się jedynie sprawą obrony interesów zawodowych, która została powołana do życia na pierwszym powszechnym Zjeździe literatów w Warszawie w maju 1920 r. Związek zawodowy, idąc śladem podobnych organizacyj w Europie, znajdzie sposoby zaradzenia złu, jeżeli poprą go literaci całej Rzeczypospolitej Polskiej. Wzywamy tedy wszystkich pisarzy, aby wstępowali do Związku zawodowego literatów polskich, aby go popierali słowem i piórem, oraz przez czynny współudział w jego pracach.

Związek warszawski liczy dotychczas 68 członków, Związek krakowski 54 członków, Związek lwowski 39, Związek poznański 18.

W imieniu uczestników Zjazdu delegatów Związku zawodowego literatów polskich Rzeczypospolitej Polskiej: *Stefan Żeromski, Wacław Sieroszewski, Stefan Krzywoszewski.*

Za zarządy lokalnych Związków literatów: *Andrzej Strug*, prezes Związku warszawskiego. *Jan Pietrzycki*, prezes Związku krakowskiego. *Józef Jedlicz*, prezes Związku lwowskiego. *Bolesław Koreywo* za Związek poznański.

Obcokrajowcy na Uniwersytecie Jagiellońskim

(k) Jak się dowiadujemy, rektorat Uniwersytetu Jagiellońskiego czyni przygotowania do pomieszczenia w Krakowie kilkudziesięciu akademików obcokrajowców, którzy w najbliższym czasie przyjeżdżają na studya do krakowskiej wszechnicy. Według zawiadomienia ministerstwa spraw zagranicznych przybędzie niebawem do Krakowa czterech Turków, kilku Asserbejdżan oraz 150 Bułgarów i Jugosłowian. W celu zapewnienia im w Krakowie pomieszczenia rektorat zwrócił się do dowódcy okręgu korpuśnego gen Osińskiego o oddanie na użytek tejże młodzieży koszar wojskowych, zaznaczając, że Uniwersytet Jagielloński uważa przyjazd akademików obcokrajowców za zadzwyczaj pożądany tak ze względu na rozszerzenie kulturalnego wpływu Polski na Wschód, jakoteż z powodów politycznych. Gen. Osiński, oceniając doniosłość tej sprawy, przyrzekł iść Uniwersytetowi Jagiell. pod tym względem jak najdalej na rękę i oddać na cele pomieszczeń dla młodzieży zagranicznej koszary przy ul. Kościuszki na Zwierzyńcu.

Tanie mięso

(k) Jatki „spółdzielni krakowskich" sprzedają od 10 b. m. mięso wołowe, cielęce i wieprzowe dobrej jakości po cenach niższych o 50—60 mk od cen mięsa rzeźników krakowskich, przyczem dokładka nie przekracza 15%. Cena mięsa jest następująca:

1 kg mięsa wołowego i polędwicy woł. 260 mk
„ „ cielęcego . . . . 220 „
„ „ wieprzowego . . . . 380 „
„ „ kotletów wieprzowych . . 420 „

Nadmienia się, że mięso wieprzowe sprzedaje się razem z tłuszczem, t. zw. pospółką. Zarząd „jatek spółdzielni" uprasza publiczność, by o wszelkich ewentualnych nadużyciach ze strony wyrębujących mięso zechciała w swym własnym interesie informować komisaryat targowy magistratu.

Stan pogody 9 lutego o 8 wieczór według danych państwowego instytutu meteorologicznego w Warszawie: Stan atmosfery: W rozkładzie ciśnienia nie było wczoraj większych zmian. Całą Europę ogarniał wyż barometryczny ze środkiem Czechosłowacyi (Praga 779 mm). Wskutek tego przeważała w Europie pogoda bezchmurna i zimna. Jedynie w części południowej i Małopolsce wschodniej było pochmurno i padał śnieg. Temperatury w godzinach porannych w Polsce wahały się między —11, a —20° (Pińsk —11, Bydgoszcz —16, Warszawa —19, Kraków —20). Temperatura najwyższa wynosiła wczoraj w Warszawie —9, najniższa —20. Kraków ciśnienie zredukowane do poziomu morza 77 7 mm, temperatura —10·8, maximum —10 5, minimum —25·3. Prognoza: Zachmurzenie zmienne, mglisto, słabszy mróz, miejscami drobny śnieg.

Ukończenie rozdawnictwa deputatów robotniczych za marzec. Magistrat przypomina, że rozdawnictwo zaległych deputatów robotniczych za marzec, a to po 4 kg. chleba pszenno-żytniego i po 1 kg. mąki pszennej kuchennej, kończy się w sobotę 11 bm. Magistrat wzywa właścicieli fabryk i przedsiębiorstw, którzy dotąd przypadających racyj dodatkowych jeszcze nie pobrali, aby w najbliższym czasie deputaty podjęli, gdyż po upływie powyższego terminu racye przepadną.

Składanie list lokatorów. Magistrat przypomina, że wypełnione listy lokatorów dla obliczenia daniny mają składać właściciele realności lub ich zastępcy w Wydziale II c magistratu (plac WW. Świętych L. 6 II p. pałac Larisza), a to z dz. I—III dnia 10 bm., z dz. IV i V dnia 11 bm., z dz. VI i VII dnia 13 bm., z dz. VIII dnia 14 bm., z dz. IX—XIII dnia 15 bm., z dz. XIV—XVII dnia 16 bm., z dz. XVIII—XXI dnia 17 bm., z dz. XXII dnia 18 bm.

(k) **Żywność dla głodnych w Rosyi.** Na murach miasta Krakowa ukazały się obwieszczenia w sprawie zaopatrywania w żywność mieszkańców Rosyi. Mianowicie Amerykański wydział ratunkowy zawiadamia, że gwarantuje dostawę żywności, wysłanej za jego pośrednictwem, do wszystkich części Rosyi, z wyjątkiem terytoryów położonych na północ od Petersburga i na wschód od Ufy. Przyjmuje się również zlecenia na dostawę żywności do południowej Rosyi, Krymu, prócz gór kaukaskich. Osoby mające krewnych lub przyjaciół mogą w ten sposób zaopatrzyć ich w żywność, płacąc za nią na miejscu w Warszawie, Lwowie i Krakowie. Wielu z okazyi tej już skorzystało. Informacyj udziela biuro Amerykańskiego wydziału ratunkowego w Warszawie, ul. Jana I. 11 i w Krakowie, ul. Gertrudy I. 27. Obwieszczenia są wydrukowane w języku polskim i rosyjskim.

Z teatru J. Słowackiego. „Pan obrońca" Molnara, który wchodzi w sobotę na afisz, jest daniną teatru Słowackiego na rzecz wesołego nastroju karnawału. Atrakcyjna groteska pełna kapitalnych sytuacyi, posiada wszystkie zalety molnarowskiego stylu. Śmieszne figury bohaterów „Pana obrońcy" oraz pogodny humor jego satyry, dają artystom świetne pole do popisu. Doskonała obsada, którą tworzą pp. Ordyńska, Hańska, Modzelewska, Kaden, Działosz, Dobiesław i inni, zapewniają „Panu obrońcy" właściwe wykonanie. „Pan obrońca" grany będzie w sobotę, niedzielę i poniedziałek. W niedzielę pop. po cenach zniżonych „Dzieje salonu".

Z teatru Bagatela. „Ulubieniec kobiet" grany jest dziś po raz 11-ty. W sobotę pop. o godzinie 3 i pół „Upiory" Ibsena po cenach o 70 procent zniżonych z p. Kosińskim w roli Oswalda. Najbliższą premierą będzie komedya z węgierskiego Al. Hajo „Starzy i młodzi.

Miejski teatr Opera i Operetka. W dzisiejszem przedstawieniu „Madame Butterfly" śpiewa po raz ostatni p. Mokrzycka w partyi tytułowej. Jutro w sobotę premiera operetki Scwartza „Królowa cyrku". Operetka ta urozmaicona jest najnowszymi tańcami, jak „Shimmy", „Schottish-Espagnol". „Fox-trott" oraz tańcami akrobatycznymi. Bilety do nabycia w kasie zamawiań u firmy R. Herliczka, plac Maryacki 1.

Z teatru Nowości. Dziś w piątek „Krowoderskie zuchy" z całym zespołem teatru Nowości. „Zuchy" wypełnią repertuar całego tygodnia.

Odczyt dra Wł. Gumplowicza: „Stany Zjednoczone Ameryki Północnej" (ilustrowany przezroczami) odbędzie się dziś w piątek w lokalu Związku urzędników prywatnych, Sławkowska 6, I p. Początek o 7-ej. Wstęp 50 mk.

VI Czarna kawa Synd. DK odbędzie się w niedzielę 12 bm. o godz. 4 pop. w sali restauracyjnej hotelu Saskiego. Prócz dziennikarza L. w roli telepaty wystąpią pp. Ordyńska, Schupp-Skrzyszowska, oraz Mściwojewska. Znany śpiewak operowy p. Orwicello-Kopciuszewski odśpiewa szereg aryi operowych.

Przedstawienie operowe dla robotników i urzędników. Staraniem Związku kooperatyw kolejowych a dzięki uczynności p. dyr. Poleńskiego urządzone będzie w poniedziałek 13 bm. przedstawienie operowe „Cavalleria rusticana" i „Pajace" po zniżonych cenach do połowy cenach dla kolejarzy, robotników i urzędników. Bilety do nabycia w Związku kooperatyw kolejowych, ul. Gołębia 14 i w sklepie „Nuzy", ul. Jagiellońska, w godzinach od 9—1 i od 3—6 po okazaniu legitymacyj robotniczych lub urzędniczych. Ze względu na wielki popyt za biletami należy się spieszyć z ich nabyciem.

Bal artystów teatru im. Słowackiego, który odbędzie się w salach Starego teatru w sobotę 18 bm obudził wielkie zainteresowanie w całem mieście a także i w okolicy. Bal ten ma już ustaloną markę najwspanialszego w karnawale Krakowa, tak też i tegoroczny jak wszystkie dotychczasowe. Komitet przygotowuje szereg niebywałych niespodzianek jak: plebiscyt gości na królową piękności, mazur — rzadki gość na obecnych balach, prowadzony przez Czesława Kadena i najdoskonalszych wodzirejów, nagroda za najpomysłowszą intrygę oraz niebywałe atrakcye w bufecie. Zaproszenia wydaje się za legitymacyą, jak również i bilety w komitecie w gmachu teatru.

Maskarada artystów teatru Bagatela odbędzie się 11 bm. Komitet artystów uprasza o podjęcie zamówionych lóż do dnia dzisiejszego wieczorem, w przeciwnym razie loże będą sprzedane. Zaproszenia wydaje komitet w kancelaryi teatru.

Bal „Echa" odbędzie się 28 bm. w salach restauracyi hotelu Saskiego. Chór „Echa" przygotowuje szereg niespodzianek.

VIII koncert symfoniczny Związku muzyków polskich w Krakowie ze współudziałem słynnego bezsprzecznie jednego z najlepszych światowych wiolonczelistów Pawła Grümmera, pod batutą znakomitego dyrygenta Bol. Wallek-Walewskiego, odbędzie się w niedzielę 12 bm. w ogrzanej sali Starego Teatru o godz. 11 i pół przed południem. Nieliczne jeszcze pozostałe bilety do nabycia w kasie zamawiań Leserkiewicz i Sp., Kraków, plac Szczepański 2 (obok Starego Teatru). Atrakcyjny ten koncert budzi nadzwyczajne zainteresowanie, o czem świadczą rozchwytane prawie wszystkie już bilety.

Zygmunt Feuermann, słynny skrzypek-wirtuoz, wystąpi w Krakowie we czwartek 16 bm. w wielkiej sali Starego Teatru. Bilety w księgarni Krzyżanowskiego.

Nina Dolińska, tancerka plastyczna, wystąpi w poniedziałek 13 bm. w Starym Teatrze z bogatym, nowym programem choreograficznym. Sprzedaż biletów w księgarni Krzyżanowskiego.

(k) **Lód z masłem.** Do pracowni chemicznej miejskiej doprowadzono onegdaj niejaką Jadwigę Pietruszkową z Rajska, która na targu chciała sprzedać pani H. S. kawałek masła podejrzanego wyglądu. Kupującej wydawało się, że masło jest sfałszowane margaryną. Po zbadaniu okazało się, że masło było zarobione wodą i to w ilości 60%, podczas gdy masło w stanie normalnym zawiera najwyżej 16% wody. Dzięki silnemu mrozowi kawałek tego produktu wiejskiego robił wrażenie silnie skupionej masy. Sprawę oddano do sądu. W interesie publiczności leży, by przy zakupywaniu masła w czasie mrozu bacznie oglądała oferowany przez wieśniaczki towar.

(k) **Tajemnicza dama.** Po Krakowie uwija się od pewnego czasu, jakaś kobieta, ubrana w żakiet astrachanowy, blondyna średniego wzrostu, okrągłej twarzy, która przedstawia się, jako Zofia z Kubiszewskich Iwaszkiewiczowa. Pani ta, wyłudza od łatwowiernych, znaczniejsze kwoty pieniężne pod pozorem dostarczenia płótna, materyi i t. p. W ten sposób między innemi, sprytna oszustka, wyłudziła od p. Z. D. kwotę 26.000 mk. Policya ostrzega przed oszustką.

(k) **Koleżeńska przysługa.** Wczorajsza kronika policyjna zanotowała następujący wypadek, który zdarzył się kucharce Elżbiecie Ptaś. Oto Ptasiówna, mając do załatwienia jakąś sprawę w urzędzie wojewódzkim, wręczyła służącej Janinie Sznur, będącej w jej towarzystwie, suknię koloru niebieskiego z prośbą, by zaczekała na nią przed gmachem, sama zaś udała się do województwa. Gdy Ptasiówna po chwili wyszła na ulicę, przekonała się, że Sznurówna zbiegła wraz z powierzoną jej suknią. Dotąd nie odnaleziono Sznurówny.

(k) **Skutki mrozów.** Przez ubiegłe dwa dni sale pogotowia ratunkowego zalegały dziesiątki osób, które odmroziły uszy, bądź też nosy. Lekarze pogotowia opatrywali ofiary mrozu, kilka zaś osób, u których skonstatowano odmrożenia III stopnia, odesłano do szpitala.

(k) **Pożar.** Wczoraj interweniowała straż ogniowa przy pożarze, jaki wybuchł w piwnicy domu pod l. 22 przy ul. Lubicz. Jak stwierdzono zapaliły się nagromadzone śmieci i słoma. Ogień zlokalizowano.

(k) **Obława.** Komisaryat III policyi państwowej, przeprowadził onegdaj w nowym rejonie obławy, w czasie której aresztowano 9 znanych złodziei.

(k) **Złodziejski pasek futrem.** Przed kilku dniami, skradz ono gospodyni Maryi Lichtanowej z Wieliczki futro, wartości 300.000 mk. Kradzieży dokonano w chwili, gdy Lichtanowa jechała wozem ul. Wielicką w stronę Płaszowa. Pod zarzutem tej kradzieży, policya aresztowała onegdaj Leona Czernyka l. 35, znanego złodzieja podgórskiego, zamieszkałego przy ul. Zamojskiego 41. W śledztwie wyszło na jaw, że Czernyk sprzedał skradzione Lichtanowej futro za 10.000 mk Marcinowi Piegzie l. 33, który następnie sprzedał je za 20.000 mk niejakiemu Zygmuntowi Buchanowi. Ostatecznie futro zakwestyonowano w posiadaniu Zygmunta Felczera z Jordanowa i oddano je właścicielce. Czerneka i Piegzę aresztowano i odstawiono wczoraj do więzień sądu okr. karnego.

(k) **Kradzież obuwia.** W dniu wczorajszym, jakiś niewyśledzony sprawca, dostał się do sklepu Józefa Palonka, majstra szewskiego przy ul. Zwierzynieckiej 5 i korzystając z chwilowej nieobecności właściciela, skradł mu 15 par obuwia damskiego i męskiego, wartości 150.000 mk.

(k) **Kradzież w pociągu.** Wczoraj na linii kolejowej między Bielskiem, a Krakowem, skradziono w pociągu osobowym p. Annie Motak, skórzaną torbę zawierającą kilka tysięcy mk w gotówce, legitymacye osobiste, oraz garderobę.

—ooo—

Z POLSKI

Podziękowanie. Wszystkim towarzyszom, którzy złożyli składki w dniu 28 stycznia b. r. w kwocie 23.245 mkp. na rzecz głodującego proletaryatu w Rosyi, składamy serdeczne podziękowanie. Zaznaczamy, że kwota powyższa została wysłana do Centralnej Komisyi Związków zawodowych w Warszawie.

Zarząd związku rob. przem. górn.
Grupa w Brzeszczach.

Zwycięstwo polskie w Katowicach. Rada miejska w Katowicach wybrała starszym burmistrzem dra Alfonsa Górnika (Polak). Na 39 oddanych głosów otrzymał on 23. Dotychczasowy drugi burmistrz dr Leu (Niemiec) otrzymał 14 głosów, pozostałe kartki były białe, względnie opiewały na inne nazwiska.

Znów śmierć lotnika w Warszawie. Onegdaj około g. 4 po poł., szybujący nad placem mokotowskim wojskowy aeroplan spadł tuż przed trybunami wyścigowymi, powodując śmierć znajdującego się na nim lotnika, porucznika Eugeniusza Trąmpczyńskiego. Powód wypadku dotychczas nie został ustalony.

Wielickie półgłówki. Przy wyborach do powiatowej kasy chorych w Wieliczce tutejsi klerykali z ks. Sylwą na czele zapomocą oszczerczej kampanii przeciw socyalistom, zmobilizowawszy wszystkie dewotki, księże gospodynie i inne duchowne osoby, przepchali do Rady kasy a temsamem do Zarz. kasy kilku swoich „mądrych" przedstawicieli. Przy ukonstytuowaniu się Zarządu, by nie dopuścić do wyboru prezesem kasy tow. posła Klemensiewicza, wybrali wspólnie z przedstawicielami pracodawców — jak się sami w „Głosie Narodu" z dnia 14 grudnia Nr. 284 pochwalili — prezesem tutejszego adwokata p. Horowitza. Obecnie znowu robią wielki hałas szczególniej na łamach tegosamego dziennika, opisując protesty rzekomo olbrzymich zgromadzeń przeciw żydowi Morycowi Horowitzowi, który śmie być prezesem Kasy i uchwalają naganę dla robotników, którzy głosowali na listę socyalistyczną. Zapomnieli nieboraki, że sami wybrali Horowitza prezesem, a gdy robotnicy oburzali się na to, odpowiadali, że Horowitz przyjął chrzest, a aktu tego dokonał i nawróceniem jego zajmował się sam ks. Sylwa, przyczem sama Stefania Korniówna trzymała go do chrztu i tenże został twardym członkiem jej stowarzyszenia. „Zebrania" te odbywają się na probostwie „za zaproszeniami", zaś zaprasza ustnie na te zgromadzenia Antek Grochal, który też pomaga drugiemu półgłówkowi Józiowi O. pleść duby smalone o socyalistach i żydach, a potem razem idą do żydowskich knajp na wódkę. W notatkach w tym klerykalnym dzienniku Józio Okoński pisze o sobie „górnik", podczas gdy on nigdy w kopalni ani na powierzchni nie pracował, gdyż zawsze z protekcyi pełni służbę jakąś, którą powinien mieć inwalida, co oddał zdrowie w uczciwej pracy, którą Józio zawsze się brzydził.

Echa zbrodni w Skolimowie. Wczoraj wieczorem na ulicach Warszawy i na prowincyi rozlepiono plakaty, zawierające zawiadomienie komendy policyi m. Warszawy, która przeznacza 250.000 marek nagrody za udzielenie urzędom policyjnym informacyj, mogących się przyczynić do wykrycia i ujęcia sprawców zbrodni w Skolimowie. Okazuje się, że zbrodniarze zamierzali umknąć wozem parokonnym, lecz nie mogli otworzyć furtki. Znaleziono na miejscu zbrodni gruby, połamany kij i butelka po wódce, pochodziły z pierwszego napadu na inż. Flauma w willi „Zofiówce". Student Małek zeznał, że zaraz po ucieczce bandytów, mimo otrzymania czterech ran, zawlókł się do pokoju jadalnego, wziął szklankę wody i spryskał twarz Zofii Reglówny, przypuszczając, że jest ona ranną; po chwili Małek stracił przytomność z powodu upływu krwi. Pogrzeb ofiar mordu odbył się wczoraj.

—ooo—

Z ZAGRANICY

Śniegi we Włoszech. W całych Włoszech panują zawieje śnieżne. W wielu miejscowościach komunikacya jest przerwana. Połączenia telefoniczne i telegraficzne są przerwane.

—ooo—

REPERTUAR

Teatr im. Jul. Słowackiego

Piątek: „Horsztyński".
Sobota: „Pan obrońca" (nowość), komedya Molnara.
Niedziela: Popołudniu „Dzieje sa' nu", Wroczyńskiego — wieczorem „Pan obrońca" Molnara.

Teatr „Bagatela"

Piątek: „Ulubieniec kobiet".

Miejski teatr: opera i operetka

Piątek: „Madame Butterfly".
Sobota: „Królowa cyrku".

Operetka w Nowościach

Piątek: „Krowoderskie zuchy".
Sobota: „Krowoderskie zuchy".

Wykłady Związku literatów w Domu artystów (plac św. Ducha)

Początek o godz. 8 wieczór.

Niedziela 12 b. m.: Jan Pietrzycki: „Poetycki kult Afrodyty i Erosa" (z ilustracyą recytacyjną art. dram. Karola Adwentowicza).

Kollegium wykładów naukowych (Rynek gł. Linia A B. L. 39)

Piątek: Ks. prof. Tel. Hortyński: Model Thomsonowski molekuły i atomu i powinowactwo chemiczne.

Miejskie Muzeum Przemysłowe, Smoleńsk 9.
odczyty publiczne ilustrowane obrazami świetlnemi zapomocą epidiaskopu:

Początek odczytów o godz. 7 wieczór. Wstęp 30 mk.

Piątek 10 b. m.: Seweryn Udziela: O drzeworytach ludowych.

W poniedziałki, środy i piątki o godz. 6 wieczór począwszy od dnia 6 lutego b. r. cykl wykładów ludoznawczych Seweryna Udzieli: „O ludzie polskim".

KINO POUCZAJĄCE
Muzeum przemysłowego, ul. Smoleńsk 9

wyświetla nowy program: Ziemiopłody wyspy Hawaii. Uprawa ziemniaków w Ameryce. Polowanie na krosy. Z biegiem strumieni i rzek. Boston, Brugia (B ügge). Łomy granitów na Śląsku. Wyrób kół samochodowych.

W sobotę 11 lutego początek przedstawienia o godz. 5, 6 i pół i 8.

W niedzielę 12 lutego przedstawienia o godz. 3 i pół, 5, 6 i pół, 8.

Kabaret w „Odrodzeniu" (ul. Sławkowska 30) Zupełnie nowy program. Występ pierwszorzędnych sił kabaretowych. — Początek o godzinie 11 i pół wieczór.

Sejm wileński

Wilno. (PAT). We czwartek od godziny 11 do 14 trwały obrady komisyi politycznej nad przedłożonymi dwoma projektami formuł orzeczeniowych. Jeden projekt przedłożony jest ze strony biura pracy politycznej, obejmującego PSL, Odrodzenie-Wyzwolenie, demokratów i PPS. Drugi projekt zawiera uzgodniony tekst formuł klubu zespołu stronnictw oraz rad ludowych. Po dłuższej dyskusyi komisya **przyjęła uzgodniony projekt zespołu i rad** za podstawę do dyskusyi nad uzgodnieniem wniosków, dotyczących formuł orzeczeniowych. Dla dalszego uzgodnienia obu projektów komisya postanowiła wybrać podkomisyę, złożoną z przewodniczącego, 2 przedstawicieli zespołu stronnictw, 2 ugrupowań narodowych, 2 przedsstawicieli rad ludowych, oraz 2 przedstawicieli lewicy. Od wyniku dzisiejszych obrad komisyi politycznej zależy termin następnego zwołania Sejmu. Większość członków komisyi wyraża przekonanie, że jeżeli dojdzie do uzgodnienia w punktach zasadniczych formuł. **plenum odbędzie się w piątek.**

Przegląd gospodarczy

Ochrona bruttowców

Z inicyatywy wybitnych przemysłowców zawiązała się ostatnio nowa placówka, która jest bardzo ważnym bodźcem dla przemysłu naftowego w szczególności przemysłu naftowego zagłębia zachodnio-małopolskiego.

Jest nią firma: Zachodnio Małopolski Związek Bruttowców, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Krakowie ul. Karmelicka L. 27, tel. 2186.

Celem tej Spółki jest: Warowanie praw i interesów ekonomicznych właścicieli udziałów brutto w polskiem naftowem kopalnictwie a w szczególności na terenach zagłębia zachodnio-małopolskiego.

Ochrona przed niesumiennymi pośrednikami.

Utrwalenie stanu posiadania w rękach polskich.

Możność lokaty kapitału w dobrych udziałach

Pewne informacye o stanie kopalń i wartości udziałów.

Przeprowadzanie wszelkich transakcyj wchodzących w zakres przemysłu naftowego.

W interesie więc leży każdego właściciela udziałów brutto przystępowanie do powyższej spółki jako udziałowca, ponieważ spółka ta fachowo prowadzona obejmie ewidencye wszelkich udziałów swoich udziałowców, oraz łożyć będzie staranie co do rozliczania z zarządem kopalń w ich imieniu.

Kapitał włożony we formie udziału przynosić będzie odpowiednie dywidendy, w szczególności Zachodnio Małopolski Związek Bruttowców, któremu w pierwszej linii leży na sercu dobro przemysłu naftowego, będzie się starał o jego rozwój i przeciwdziałać będzie wykupowaniu udziałów brutto, co dzisiaj ma miejsce za milionowe wartości przez zagranicę.

Wszelkich wyjaśnień ustnych i pisemnych udziela Dyrekcya Związku, ul. Karmelicka 27.

—ooo—

Giełda zbożowa w Warszawie

Warszawa, 9 lutego. (PAT) Żyto 8.000, siemię lniane 14.000, kukurudza rumuńska 10 000, żyto franko Warszawa 8 800, jęczmień franko skład Warszawa 8.200, otręby żytnie franko Warszawa 5.500, otręby jęczmienne 4.000.

—ooo—

Giełda krakowska z 9 lutego

Waluty i dewizy.	Waluta markowa				
	Gotówka (banknoty)		Czek. przekazy wpłaty		
	Kupno	Sprzedaż	Kupno	Sprzedaż	Transakcya
Dolary St.-Zjed.	3100·—	3300·—	3100·—	3300·—	32,0·—
Franki franc. .	265·—	285·—	265·—	285·—	—·—
„ szwajc.	—·—	—·—	—·—	—·—	—·—
Funty szterlin.	—·—	—·—	—·—	—·—	—·—
Marki niemiec.	15·75	16·75	16·50	17·50	17·45
Korony austr.	—·42	—·47	—·42	—·47	45½
„ czesko-sł.	59·—	62·—	61·—	63·—	—·—

	Waluta markowa		
Akcye bankowe.	oflar.	żądano	Tranzakcya
Bank Przemysł. I—V em.	600·—	700·—	
Bank Hipoteczny	850·—	950·—	
Bank Małopolski	650·—	700·—	
Ziemski Bank Kredyt. . .	600·—	650·—	
Powszechny Bank Kredyt.	350·—	400·—	
Akc. Bank Związk. I-VII	650·—	700·—	
Akcye tow. handl. i przem.			
P. T. H. I—IV em.	600·—	650·—	
„Elibor"—Ł.J. Borkowski"	—·—	—·—	
„Impex"	275·—	325·—	
„Polski Glob"	850·—	900·—	
C. Hartwig, Poznań	—·—	—·—	
Zegluga Polska	300·—	350·—	
Zieleniewski I—III em. „ex"	5200·—	5500·—	5400—5450
H. Cegielski, Poznań . . .	1900·—	2100·—	2025 —
Warsz. Parowozy I—II em.	1200·—	1400·	1300—1325
„Lemiesz"	—·—	—·—	
„Trzebinia" I—IV em.	1900·—	2100·—	1950—2050
„Pocisk"	850·—	950·—	900—925
Automotor	1000·—	1100·—	
Portland-Cem. Szczakowa	17.000·—	18.000·—	
Górka	4500·—	5000·—	
Siersza	8000·—	8500·—	
Tepege	4500·—	5000·—	
Polska Nafta	1900·—	2100·—	
Elektr. Siersza I—III em.	—·—	—·—	
Oikos	—·—	—·—	
Pezet	1000·—	1100 —	
Tłuszcze Trzebinia	5100·—	5300·—	
„Krakus" IV em.	2500·—	2700·—	
Porcelana Ćmielów	—·—	—·—	
Fabr. cukru w Chodorowie	3150·—	3350·—	3250—3300

Telegramy giełdowe

Warszawa 9 luty. (PAT) Giełda warszawska. Dolary Stanów Zjednoczonych gotówka trans. 3277 i pół, 3292 i pół, sprzedaż 3291 i pół, kupno 3260, Franki szwajcarskie gotówka trans. 640, sprzedaż 640, kupno 630, Marki niemieckie gotówka trans. 16·62 i pół, 16·80, Belgia trans. czeki 270. Gdańsk czeki trans. 16·75, 17, 16·80, sprzedaż 16·80, kupno 16·60, Berlin trans. 16·75, 17, 16·80, sprzedaż 16·80, kupno 16·50, Londyn 14450, 14460, Nowy Jork trans. 3295, 3315, 3310, Paryż 283, 284·50, sprzedaż 284·50, kupno 281·50, Praga trans. 63, 62·50, Szwajcarya trans. 642, Wiedeń 43 i pół, 42, sprzedaż 42, kupno 42, Włochy 162.

JUŻ WYSZŁA!

NAKŁADEM KSIĘGARNI NAUKOWEJ
POLSKIE TWO PED. LWÓW — M. ARCT — WARSZAWA
SPÓŁKA Z OGR. ODP.
LWÓW, HOTEL GEORGE'A

USTAWA O DANINIE MAJĄTKOWEJ

WRAZ Z ROZPORZĄDZENIEM WYKONAWCZEM
OBOWIĄZUJĄCEM TYLKO MAŁOPOLSKĘ

CENA 200 MP. 32

OPRACOWANA PRZEZ **Dra JANA GOTTFRIEDA**
NACZELNIKA WYDZ. IZBY SKARBOWEJ WE LWOWIE.
DO NABYCIA WE WSZYSTKICH KSIĘGARNIACH.

WŁ. TOMASZEWSKI

SKŁAD PORCELANY, SZKŁA I LAMP
Kraków, Rynek 16, u wylotu ul. Grodzkiej
wypożycza szkło i porcelanę
na zabawy taneczne, zebrania towarzyskie i wesela.

Stolarskich 2 czeladzi
bardzo zdolnych, znających się na robotach sklepowych, przyjmie zaraz na warunkach pisemnych
Stolarnia maszynowa Kazimierza Guzlaka w Nowym Targu.

Jednością silni!

Nietylko lud siermiężny upodobał sobie **„Pobudkę Bełdowskiego"**, lecz również i ci pracownicy, którzy w kopalniach, fabrykach, warsztatach, rafineriach itp. dźwigają na swych barkach rozwój i wielkość przemysłu polskiego. Dzisiaj granice naszej Ojczyzny są rozległe, więc i rozwój każdej gałęzi naszego przemysłu jest zapewniony.

Jeśli lud wie ski żywiołowo pop era **„Pobudkę Bełdowskiego"** to odzywam się do Was a śmiało mogę powiedzieć — do wielkiego grona przyjaciół i zwolenników mego przemysłu — z tem przeświadczeniem, że polski robotnik, pracę polskiego robotnika również żywiołowo popierał będzie w całej Polsce.

W jedności jest siła — tą zatem jednością **„Pobudka Bełdowskiego"** zdobędzie pierwszeństwo ponad wszelkimi innymi wyrobami i znajdzie się wkrótce we wszystkich kopalniach, rafineriach, fabrykach i warsztatach całej Polski.

Żądajcie wyraźnie **„Pobudkę Bełdowskiego"**.

Mr Wład. Bełdowski
Fabryka tutek i bibułek
140 Kraków, Plac Maryacki L. 1.

Rafinerya nafty i olejów mineralnych „Gartenberg & Schreier" Jasło, poszukuje
zdolnego destylatora. 145

Reklama dźwignią handlu.

Stolarzy

zdolnych do robót budowlanych 10-ciu, zaś meblowych dwóch, przyjmie zaraz fabryka stolarska, Józefa Jończego w Nowym Targu. Mieszkanie i wikt zapewnione. 142

Panienki

umiejące szyć na maszynie poszukuje Wiener, fabryka kapeluszy Stradom 5. 144

20 wagonów żelaza

mniejwięcej, lanego i kutego z demontażu maszyn (żelazo pierwszej jakości w stanie zupełnie czystym i wolnym od rdzy) z powodu odbudowy kopalni i zakupna maszyn nowoczesnych sprzeda zaraz **Dyrekcya kopalni „Matylda" pod Chrzanowem.** Żelazo można oglądać na miejscu. Zgłoszenia do dyrekcyi kopalni. 69

Czas to pieniądz!

Oszczędzisz go, powierzając przeprowadzenie reklamy fachowemu pośrednictwu

Powszechnego Biura Reklamy
„PRASA"
Kraków, ul. Karmelicka L. 16.
Telefon 20—86.
Prowadzi dział inseratowy „Naprzodu".

Ważne dla urządzających **ZABAWY i BALE**
daję w komisową sprzedaż
wina, wódki, likiery i delikatesy
K. Ogorzały, Kraków, Szczepańska 11.
8133 Tel. 3004. 127

BANK MAŁOPOLSKI S. A. W KRAKOWIE

Rynek główny 25.

Podwyższenie kapitału akcyjnego z sumy Mp. 112,000.000 na Mp. 200,200.000

przez emisyę nowych 315.000 sztuk akcyj po Mk. 280 im. wart.

Walne Zgromadzenie Akcyonaryuszy Banku Małopolskiego w Krakowie uchwaliło dnia 25 czerwca 1921 r. podwyższenie dotychczasowego kapitału akcyjnego z sumy Mp. 112,000.000·— na Mp. 200,200.000·— przekazując Radzie Zawiadowczej określenie terminu, oraz ustalenie szczegółowych warunków dla emisyi tychże akcyi.

Na podstawie tego upoważnienia uchwaliła Rada Zawiadowcza podnieść kapitał akcyjny Banku o Mp. 88,200.000·— przez emisyę nowych sztuk 315.000 pełnowpłaconych akcyj po Mp. 280·— imiennej wartości.

Objęcie większości nowo wydać się mających akcyj zostało już z góry zapewnione, a na pozostałą resztę rozpisuje się po myśli uchwały Walnego Zgromadzenia Akcyonaryuszy z dnia 25 czerwca 1921 i na zasadzie postanowienia p. Ministra Przemysłu i Handlu oraz p. Ministra Skarbu z dnia 21 listopada 1921, zamieszczonego w nrze 270 „Monitora Polskiego" z dnia 26-go listopada 1921

89

SUBSKRYPCYĘ

8003

na następujących warunkach:

1) **Dotychczasowym akcyonaryuszom** przyznaje się prawo pierwszeństwa do poboru nowych akcyj w ten sposób, że za **dwie dawne akcye, pobrać mogą jedną nową.**

2) **Przy korzystaniu z prawa poboru** należy przedłożyć dawne akcye lub kwity tymczasowe, które zostaną zwrócone po uwidocznieniu na nich wykonanego prawa poboru.

3) **Prawo poboru wykonane i zgłoszone być może najpóźniej do dnia 15 stycznia 1922, pod rygorem utraty tego prawa.**

4) **Kurs emisyjny nowych akcyj wynosi Mp. 475·— dla dotychczasowych akcyonaryuszy, wykonujących prawo poboru, zaś Mp. 600·— dla nowych akcyonaryuszy.**

5) **Przy zgłoszeniu uiścić należy** gotówką całą cenę kupna wraz z 6% odsetkami od ceny kupna od 1 lipca 1921 do dnia wpłaty.

6) **Repartycye nowych akcyj** przeprowadzi Dyrekcya Banku według swego swobodnego uznania.

7) **Nowe akcye wydane będą** w swoim czasie akcyonaryuszom po zawiadomieniu o przydziale akcyj i po skonfekcyonowaniu sztuk za zwrotem potwierdzenia kasowego na uiszczoną wpłatę.

8) **Na wypadek nieprzydzielenia akcyj** Bank zwróci wpłaconą kwotę wraz z odsetkami w wysokości 4%.

9) **Nowe akcye uczestniczą w zyskach Banku począwszy od dnia 1 lipca 1921.**

10) **Zgłoszenia subskrypcyjne na nową emisyę akcyj przyjmują do dnia 15 lutego 1922 r. następujące instytucye:**

w Krakowie: Bank Małopolski, Rynek główny 25,
Filia Polskiego Banku Krajowego,
Filia Banku Handlowego w Warszawie,

w Warszawie: Oddział Banku Małopolskiego, Marszałkowska 154,
Bank Handlowy w Warszawie,
Bank dla Handlu i Przemysłu,

we Lwowie: Oddział Banku Małopolskiego, ul. 3-go Maja 10,
Polski Bank Krajowy,
Oddział Banku dla Handlu i Przemysłu,
Oddział Banku Dyskontowego Warszawskiego,

w Poznaniu: Bank Związku Spółek Zarobkowych,
Polski Bank Handlowy, Bank Przemysłowców,
Oddział Banku Handlowego w Warszawie,
Bank Kratochwil i Pernaczyński,

w Łodzi: Oddział Banku Małopolskiego, ulica Moniuszki 4,

w Tarnowie: Oddział Banku Małopolskiego, Krakowska 8,

w Stanisławowie: „ „ „ ul. Sapieżyńska 10,

w Rzeszowie: „ „ „ ul. Jagiellońska 3,

w Bielsku: „ „ „ ul. Kolejowa 8,

w Zakopanem: „ „ „ ul. Krupówki 38,

w Katowicach: „Deutsche Bank", Filia w Katowicach,
Spółka Komandytowa „Feige et Comp."

w Królewskiej Hucie: „Ober[illegible]ischer Bankverein",

w Wiedniu: Powszechny Austryacki Zakład Kredytowy Ziemski,
Austryacki Zakład Kredytowy dla Handlu i Przemysłu.

Redaktor naczelny: **Emil Haecker.** Redaktor odpowiedzialny: **Maryan Jastrzębski.**
Nakładem Ludowej Spółki Wydawniczej „Naprzód" w Krakowie. Czcionkami Drukarni Ludowej w Krakowie, Dunajewskiego 5 (tel. 1310).